

BRANNBEFALSNYTT

Medlemsnytt for

Norsk Brannbefals Landsforbund

Nr. 11 År 2003 Redaktør: Per Ole Sivertsen

20.10.2003

Veiledning om helseundersøkelse og fysiske tester for røyk- og kjemikaliedykkere

Av Bjarne Vikshåland 06.10.03

Det brenner for nærmere 4 milliarder kroner i dette landet og de siste 10 årene har det i gjennomsnitt omkommet 62 mennesker ved brann hver år. Til å være med å redusere disse skadene og antallet omkomne trenger vi normalt friske personer, med selvinnsikt og praktisk sans. På landsbygda og i mindre byer der brannberedskapen i hovedsak løses ved bruk av deltidsmannskaper er det i tillegg viktig at disse personene i det daglige har anledning å møte på brannstasjonen på kortest mulig tid.

Av ca. 10.000 brannmenn i landet vårt er ca. 8.000 deltidsansatte. Hvor mange av disse som igjen er røykdykkere vites ikke, men en antar at det er en betydelig andel. Vi vet at det allerede er store problemer med å rekruttere og å beholde deltidsmannskaper. Det kan se ut som at både yngre familiefolk og folk rundt 50 år som ikke lenger har barn hjemme, setter større og større pris på fritiden sin. Krav til øket kompetanse og til mer tid i brannvesenet blir da ikke prioritert og mange foretrekker heller å slutte. Når da brannsjefen skal rekruttere nytt personell som tilfredsstillende krav til frammetid både i arbeidstid og fritid blir utvalget stadig tynnere.

Når vi da vet hvor viktig det er å ha en kort innsatstid, hvilket bare kan oppnås ved desentraliserte deltidskorps i store deler av landet vårt, må vi være nøkterne i våre krav både til de mannskapene vi har og ved rekruttering. Det kan se ut som dette ikke har vært sterkt nok fokusert når en har satt opp krav til helse og fysiske tester.

Krav til fysikk

Hvorfor skal for eksempel en røykdykker være i stand til å redde en person på 80 kilo? Hvorfor skal ikke to kunne gjøre det når vi alltid røykdykker to og to? Hvis det er fordi det kan være den ene røykdykkeren som trenger hjelp, så er det jo nettopp derfor vi har en tredje person stående ved basepunktet fullt oppkledd og klar. Da må i tilfelle dette kravet kunne frafalles.

Dersom det er kravet til at en skal kunne redde en person på 80 kilo som medfører kravet til styrke, må det dersom en innser at det er et unødvendig krav, medføre at kravet til styrke tilnærmet kan halveres. Det vil sikkert ikke være nødvendig eller ønskelig av andre grunner, men det må i alle tilfeller kunne medføre betydelige lettelser i kravene.

Krav til helse

Hvorfor må røyk- og kjemikaliedykkere ha normalt fargesyn? Omtrent 8 % av den mannlige befolkningen er "fargeblinde". De aller fleste av disse har såkalt rød- grønnfargeblindhet. D.v.s. at de har problemer med å se forskjell på enkelte røde og grønne farger. Har det noen gang oppstått alvorlige eller livstruende problem med bruk av fargeblinde røykdykkere? Hvis dette skal gjennomføres må vi altså avise omtrent hver tolvte kandidat, da må vi ha vektige grunner for å gjøre det.

Generelt

Vi må selvfølgelig ha friske mennesker som røykdykkere. Det må være folk som tåler å stå på og de må ha både styrke og kondisjon, men vi må ikke komme i den situasjonen at vi må si opp "normalt" friske personer med kort frammetid til fordel for "sprekinger" som kommer flere minutter senere fram til brannstasjonen. Vi som er fagfolk vet hva som skjer med en brann i løpet av få minutter og har du mistet 4 - 5 minutter skal du jaggu være sprek for å ta det igjen.

Det kan virke som denne veiledningen er laget for å ekskludere personer og å nå fram til de som er aller best skikket. Det er imidlertid ikke problemstillingen i de aller fleste av landets kommuner. Vi må ha friske mennesker som verken er til skade for seg selv eller andre under innsats. De må ha god fysikk, god psyke og et godt hode, de må også være motivert og de må ha bolig og arbeidssted i umiddelbar nærhet av brannstasjonen.

Vurdering

Disse kravene er et typisk eksempel på at det beste blir det godes fiende. Eller at det er enkelt å bare stille krav når en hverken skal oppfylle dem eller se dem i forhold til andre problemstillinger.

Denne veiledningen bærer tydelig preg av at den ikke er skrevet av folk som har innsikt i praktisk brannvern. Verden var enkel hvis en bare kunne stille ønskelige krav i alle sektorer uten å se ting i en sammenheng.

Konklusjon

Veiledningen må legges vekk og det må lages en ny, av folk som har publikum og brannvern i fokus. Den må lages som et kompromiss, mellom det ønskelige og det mulige.

Er det bedre at det ikke er røykdykkere ute på bygdene? Hva er så galt med våre røykdykkere i dag? Hvor mange skader eller dødsfall skyldes at røykdykkeren ikke hadde nødvendig styrke i armene, eller kondisjon?

Hvis vi hadde rikelig med gode kandidater å velge mellom, kunne vi selvfølgelig stilt krav som i Oslo og Bergen, men vi har ikke det på i tettbygde strøk med mindre enn 8000 innbyggere. Vi trenger ikke kriterier for å velg bort brukbare folk. Vi trenger en veiledning fra et direktorat som tar ansvar for at kriteriene er gode nok, men ikke bedre enn det.

Det er nemlig det som er ansvarlighet, ikke det å alltid sørge for å ha egen rygg fri. Det derimot kalles ansvarsfraskrivelse.

Aksjon boligbrann 2003!

Av Guttorm Liebe 06.10.03

DSB sender i disse dager ut invitasjon til å delta i årets "Aksjon boligbrann". NBLF oppfordrer alle sine medlemmer til å delta, særlig i boligbesøkskampanjen 9, 10 og 11. desember. Start planleggingen nå. Legg inn relativt sett flere besøk hos risikogrupperne, og bli med å lage verdens beste "boligbrannvern-statistikk"!

Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) sender i disse dager ut invitasjon til alle landets brann- og feiervesen og lokale el-tilsyn invitasjon til å delta i årets "Aksjon boligbrann".

NBLF oppfordrer alle landets brannvesen til å delta. Benytt anledningen til å ta med "alle", - ikke bare feierne og forebyggende avdeling, men også beredskapsstyrken må delta 9., 10. og 11. desember. Dette er også en gylden anledning til å ta kontakt med DLE. Vi er under samme direktorat og samarbeidet på lokalplanet må utvikles.

Opplegget er et samarbeide mellom DSB, Gjensidige NOR Forsikring og Norsk brannvernforening, og er det tiltaket NBLF skal bidra med i forhold til avtalen med Gjensidige NOR Forsikring.

Besøk risikogrupperne

Start planleggingen umiddelbart. Benytt anledningen til å ta en nøyere kikk på risikogruppernes boliger. Legg derfor inn relativt sett flere besøk i blokkleiligheter, andre leiligheter og omsorgsboliger.

Verdens beste statistikk?

NBLF ser på denne besøksrunden som en unik anledning til innsamling av statistiske opplysninger, noe det legges opp til. Hvis alle blir med på dette får vi garantert verdens beste statistikk om brannvernstandarden i boliger!

TETRA inn i statsbudsjettet!

Av Guttorm Liebe 18.10.03

NBLF har sendt en henvendelse til Justiskom. medlemmer i forbindelse med Statsbudsjettet, for å minne om behovet for et nytt felles radiosamband for nødetatene basert på digital teknologi

Les hele brevet på våre hjemmesider.

HUSK BRUKERUNDERSØKELSEN

HUSK OGSÅ Å REGISTRERE SOLSKINNSHISTORIER!

Gjensidige NOR
Forsikring